

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ»

Ступінь вищої освіти *Бакалавр*

Спеціальність *1921 «Будівництво та цивільна інженерія»*

Освітня програма *«Будівництво та цивільна інженерія»*

Рік навчання **1**, семестр **1**

Форма навчання – *денна, заочна*

Кількість кредитів ЄКТС **4**

Мова викладання *українська*

Лектор курсу

Білан Сергій Олексійович, доктор історичних наук,
професор, професор кафедри міжнародних відносин
і суспільних наук

bilanso@ukr.net

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=644>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Освітня компонента «Історія української державності» є обов'язковою складовою ОПШ «Будівництво та цивільна інженерія». Вона охоплює коло теоретичних і практичних проблем історії українських земель від найдавніших часів до сьогодення в контексті світової історії. Вивчення дисципліни сприяє процесу формування у студентів історичного мислення, уміння аналізувати й узагальнювати історичні події та явища, визначати їх суть, причинно-наслідкові зв'язки між ними, виділяти основне, об'єктивне і суб'єктивне, самостійно оцінювати і інтерпретувати історичний процес, робити правильні висновки з метою успішної розбудови своєї національної держави, усвідомлювати її роль і місце у світовій історії.

Метою викладання навчальної дисципліни ««Історія української державності»» є формування у студентів компетентностей творчого осмислення історичного минулого українського народу від найдавніших часів до сьогодення в контексті світової історії та практики державотворення в сучасній українській державі; набуття студентами наукового бачення суспільних явищ, подій, тенденцій минулого та сучасного; формування умінь критично аналізувати отриману з різних джерел інформацію, самостійно трактувати її, застосовувати набуті знання з історії для орієнтації в громадсько-політичному житті та оцінки суспільних явищ і подій; виховання у студентської молоді патріотизму, національної й громадської свідомості, формування толерантного, неупередженого ставлення до інших народів, утвердження ідеалів гуманізму.

Компетентності ОП:

- *загальні компетентності (ЗК):*

ЗК 2 – Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 6 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7 – Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 8 – Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 9 – Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 10 – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності

для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК 9 – Здатність здійснювати організацію та керівництво професійним розвитком осіб та груп у сфері архітектури та будівництва.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН 13 – Здійснювати організацію та керівництво професійним розвитком осіб та груп у сфері архітектури та будівництва.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
1 семестр				
Модуль 1. Українська державність: витоки, форми, тенденції				
Тема 1. Вступ до курсу «Історія української державності». Генеза української державності в епоху середньовіччя: наукова полеміка	2/2/16	- розуміти сутність і функції держави в давню добу. - розрізняти землеробську та кочову цивілізацій. - знати передумови зародження й основні етапи державності на території України в часи Київської Русі та Галицько-Волинської держави	Обговорення питань на семінарському занятті. Написання есе	30
Тема 2. Латентний період українського державотворення: різноманітність і суперечливість трактувань. Українська національна боротьба (сер. XVII ст.). Козацько-гетьманська держава: проблеми наукового переосмислення	2/2/16	- розуміти сутність державотворчих процесів литовсько-польського періоду. - виділяти основні причини появи та існування козацтва. - розуміти причини, хід подій та наслідки національно-визвольної боротьби у середині XVII ст. - знати особливості існування Української козацько-гетьманської держави у XVII-XVIII ст.	Обговорення питань на семінарському занятті. Написання есе	35
Тема 3. Відродження ідеї українського національного самовизначення та державності в XIX ст. Нові тенденції в суспільно-політичному житті України на початку XX ст.	2/2/16	- розуміти особливості відродження ідеї українського національного самовизначення та державності в XIX ст. - визначати відмінності різних політичних рухів, діяльності політичних партій на території України у II пол. XIX – поч. XX ст.	Обговорення питань на семінарському занятті. Написання есе	35

Разом за змістовим модулем 1	6/6/48			100
Модуль 2. На шляху до відродження державності (XX – поч. XXI ст.)				
Тема 4. Українська революція та альтернативи державотворення (1917-1921 рр.). Радянська форма державності в Україні в умовах тоталітаризму	2/2/11	- знати причини, хід подій Української революції 1917-1921 рр. - характеризувати причини поразки української державності в 1917-1921 рр. - визначати особливості перебування українських земель в складі СРСР.	Обговорення питань на семінарському занятті.	15
Тема 5. Україна і друга світова війна: нова парадигма. Зміни в політичному житті України (др. пол. 40–80-х рр. XX ст.)	2/2/11	- визначати причини початку II Світової війни. - характеризувати хід подій та наслідки для України II Світової війни. - розуміти особливості радянської політики щодо українських територій в складі СРСР та розгортання боротьби за незалежність України.	Обговорення питань на семінарському занятті.	15
Тема 6. Особливості державотворчих процесів в незалежній Україні. Україна і світ: геополітичний фактор в історичній ретроспективі	4/4/10	- знати особливості, специфіку здобуття суверенітету та незалежності України. -розуміти внутрішні та зовнішні проблеми побудови української незалежної держави. - характеризувати проблеми та перспективи розбудови українського громадського суспільства. - аналізувати геополітичний фактор існування України.	Обговорення питань на семінарському занятті.	30
Тема 7. Аграрний сектор економіки України: історія та сучасність	1/1/10	- знати специфіку господарювання на теренах України. - характеризувати основні віхи розвитку аграрного сектору економіки в різні часи.	Обговорення питань на семінарському занятті Написання модульних тестів	10
Всього по модулю 2	9/9/42			100
Всього за навчальну роботу				70
Екзамен				30
Всього за курс	15/15/90			100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Відповіді на семінарських заняттях мають спиратися на власноруч підготовлений конспект. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійні роботи повинні бути виконані власноруч відповідно вимог, які до них висуваються.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Борисова, О. В. Історія української державності : підручник : у 2 т. Т. 1 : Давні часи. Середньовіччя. Нова доба / О. В. Борисова, А. О. Климов ; МОН України ; Луганськ. нац. аграр. ун-т. – Київ : Кондор, 2018. – 344 с.
2. Борисова, О. В. Історія української державності : підручник : у 2 т. Т. 2 : 1917 - 2017 рр. / О. В. Борисова, А. О. Климов ; М-во освіти і науки України ; Луганськ. нац. аграр. ун-т. – Київ : Кондор, 2018. – 463 с.

Допоміжні

3. Історія України: довідник / упоряд.: С. Крупчан [та ін.]. – 5-те вид., перероб. і доп. – К.: Казка, 2010. – 736 с.
4. Історія України та її державності: курс лекцій: навч. посіб. для студ. і викладачів вищих навч. закл. / Л. Є. Дещинський [та ін.] ; наук. ред. Л. Є. Дещинський ; Національний ун-т «Львівська політехніка». – Вид. 5-те, перероб. і допов. – Л.: [б.в.], 2009. – 474 с.
5. Пасічник М. С. Історія України та її державності: конспект лекцій / М.С. Пасічник, С. М. Пасічник, О. М. Васишин ; Укр. акад. друкарства. – Вид. 2-ге, допов. – Львів: Укр. акад. друкарства, 2011. – 759 с.

ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

- www.litopys.org.ua Ізборник
- www.history.org.ua Інститут історії України НАН України
- www.nbuv.gov.ua Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
- <https://www.iananu.org.ua/> Інститут археології НАН України
- <https://web.archive.org/web> Указ Президента України №423/2021 «Про День Української Державності»
- <https://uk.wikipedia.org/wiki> День Української Державності
- <https://www.youtube.com/watch?v=AaRbgs8CeZ0> Святкування Дня Української Державності у День Хрещення Київської Русі
- <http://www.golos.com.ua/article/314085> Українська державність: поняття, основні ознаки, символи, атрибути, витоки та етапи становлення

<https://mltk.co.ua/stanovlennia-ukrains-koi-derzhavnosti/> Становлення української державності

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society> Українська державність: чому і як треба відповідати Путіну

<https://burshtyn-rada.if.gov.ua> Історична довідка про етапи українського державотворення

<https://armyinform.com.ua> Заснування держави Україна Великим князем і гетьманом Богданом Хмельницьким

<https://www.radiosvoboda.org/a/30548065.html> Період княжої України-Русі. Чию історію популяризує заповідник «Софія Київська»?

https://mtt.in.ua/ist-ukr_1991-2010_derzhavotvorchy-protsey/ Початок державотворчих процесів у незалежній Україні

<https://uahistory.co/book/ukrznzno/165.html> Державотворчі процеси в Україні в умовах незалежності

<https://vlp.com.ua/node/4098> Історія України та її державності. Курс лекцій

<https://www.radiosvoboda.org> 30 подій, що сформували і зміцнили Незалежність України

<https://nv.ua/ukr/project/istoria-100-vydayushchikhsya-l-40004783.html> 100 видатних особистостей в історії України

https://pidru4niki.com/1348010443231/pravo/derzhavnist_kiyivskoyi_rusi Формування державності у східних слов'ян. Виникнення Давньоруської держави

<http://litopys.org.ua/pivtorak/pivt06.htm> Київська Русь – ранньоукраїнська держава

http://history.org.ua/LiberUA/Book/kn_sl/1.pdf Виникнення й еволюція державності

https://arm.nai.au.kiev.ua/books/history/material/navmat/tema_1/lekcia.html Україна від найдавніших часів до другої половини XVII ст.

<https://armyinform.com.ua> Як московія привласнила собі історію Київської Русі

<https://dyvys.info/2022/05/07/chomu-ruski-ne-rosiyany-a-kyyivska-rus-ne-rosiya/> Чому руські – не росіяни, а Київська Русь – не росія

<https://localhistory.org.ua> Чому саме Україна – справжня спадкоємиця Русі

<https://www.youtube.com/watch?v=Ox27K6CYjYA> Уроки історії: Історія української державності